

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών

Συστήματα Χρηματοοικονομικής Διοίκησης

Ακαδημαϊκό Έτος 2019 – 2020
Εξάμηνο 8^ο

2η Διάλεξη: Ισολογισμοί

Καθηγητές: Ι. Ψαρράς, Χ. Δούκας

Θεμελιώδεις λογιστικές αρχές (1)

Η ανάλυση, η καταχώρηση, η συγκέντρωση και η παρουσίαση των γεγονότων που επηρεάζουν την οικονομική κατάσταση μιας επιχείρησης στηρίζονται σε μια σειρά θεμελιωδών λογιστικών αρχών.

- Αρχή της λογιστικής μονάδας : Κάθε επιχειρηματική μονάδα θεωρείται ότι έχει δικά της μέσα δράσεως και δικές της υποχρεώσεις, τόσο έναντι τρίτων, όσο και έναντι των φορέων της, και ότι αποτελεί ξεχωριστή και αυτοτελή οντότητα. Υπάρχουν περιπτώσεις που θεωρείται λογιστική οντότητα, για λόγους σκοπιμότητας, ένας όμιλος επιχειρήσεων.
- Αρχή της συνέχειας : Η λογιστική μονάδα συνεχίζει τη δραστηριότητά της για αόριστο χρονικό διάστημα (μέχρι να υλοποιήσει το πρόγραμμά της και εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της).
- Αρχή της νομισματικής μονάδας : Οι λογιστικές εκθέσεις χρησιμοποιούν μία και μόνο μία νομισματική μονάδα.

Θεμελιώδεις λογιστικές αρχές (2)

- Αρχή της περιοδικότητας : Έχει επιβληθεί η συμβατική διαίρεση της ζωής των επιχειρηματικών μονάδων σε ίσα χρονικά διαστήματα, και ο περιοδικός προσδιορισμός των αποτελεσμάτων τους (λογιστική περίοδος = τρίμηνο, εξάμηνο, έτος)
- Αρχή του κόστους : Η καταγραφή και παρουσίαση των στοιχείων μιας λογιστικής μονάδας γίνεται πάντα με βάση το κόστος. Το κόστος είναι καθορισμένο, αντικειμενικό και επαληθεύσιμο.
- Αρχή της πραγματοποίησης εσόδων : Ένα έσοδο θεωρείται ότι έχει πραγματοποιηθεί και μπορεί να αναγνωρισθεί, όταν έχει λάβει χώρα συναλλαγή – ανταλλαγή. Η πώληση (αγαθών ή παροχή υπηρεσιών) είναι το κρίσιμο γεγονός για την επίτευξη του εσόδου.
- Αρχή της συσχετίσεως των εξόδων με τα έσοδα : Τα έξοδα θεωρούνται ότι πραγματοποιούνται κατά την ίδια λογιστική χρήση που πραγματοποιούνται και τα έσοδα που συνδέονται με αυτά. Επομένως, η αναγνώριση των εσόδων προηγείται και έπεται αυτή των εξόδων.

Θεμελιώδεις λογιστικές αρχές (3)

- Αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων : Το λογιστικό αποτέλεσμα της χρήσεως προκύπτει ως διαφορά μεταξύ των εσόδων και των εξόδων με βάση την αρχή της συσχετίσεως. Έσοδα ή έξοδα προηγούμενων ή επομένων χρήσεων δεν πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Κάθε χρήση θεωρείται ανεξάρτητη.
- Αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων : Οι επιχειρηματικές μονάδες οφείλουν να χρησιμοποιούν τις ίδιες λογιστικές μεθόδους και διαδικασίες από περίοδο σε περίοδο, ώστε να αποκλείονται οι αλλοιώσεις των λογιστικών μεγεθών από τις λογιστικές αλλαγές.
- Αρχή της αντικειμενικότητας : Οι λογιστικές μετρήσεις και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτές πρέπει να είναι αμερόληπτα και επαληθεύσιμα (αποδεικτικά έγγραφα, δικαιολογητικά).
- Αρχή της επαρκούς αποκαλύψεως : Οι λογιστικές καταστάσεις μιας επιχείρησης πρέπει να περιλαμβάνουν όλες εκείνες τις πληροφορίες που θεωρούνται αναγκαίες, ώστε να μην είναι παραπλανητικές.

Βασικές λογιστικές έννοιες (1)

- **Ενεργητικό (assets):** Το σύνολο των οικονομικών αγαθών (κτίρια, εμπορεύματα, μεταφορικά μέσα, μετρητά, καταθέσεις, απαιτήσεις έναντι πελατών, κ.α.) που ανήκουν κατά κυριότητα σε μία επιχείρηση και των οποίων η τιμή μπορεί να προσδιορισθεί κατά αντικειμενικό τρόπο.
- **Παθητικό (liabilities):** Το σύνολο των υποχρεώσεων (οφειλές, γραμμάτια, κ.α.) μιας επιχείρησης προς τρίτους και των οποίων το ποσό μπορεί να προσδιορισθεί κατά αντικειμενικό τρόπο.
- **Καθαρή Θέση ή Ίδια Κεφάλαια (equity):** Το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τον φορέα (ή ιδιοκτήτη).

Βασικές λογιστικές έννοιες (2)

- Έσοδο (Revenue): Κάθε αύξηση της καθαρής θέσης μιας επιχείρησης, η οποία προέρχεται από τις δραστηριότητές της (πώληση εμπορευμάτων, παροχή υπηρεσιών, εκμίσθωση στοιχείων ενεργητικού, κ.α.). Λειτουργικά και μη.
- Έξοδο (Expense): Κάθε μείωση της καθαρής θέσης μιας επιχείρησης, η οποία προέρχεται από τις δραστηριότητές της (χρησιμοποίηση υπηρεσιών τρίτων, προσωπικού, μίσθωση ξένων περιουσιακών στοιχείων). Λειτουργικά και μη.

Θεμελιώδεις εξισώσεις λογιστικής

1η Θεμελιώδης Εξίσωση

Ίδια Κεφάλαια + Παθητικό = Ενεργητικό

2η Θεμελιώδης Εξίσωση

Κέρδος = Έσοδα - Έξοδα

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

- **Ισολογισμός**: Η χρηματοοικονομική κατάσταση η οποία εμφανίζει τα στοιχεία του ενεργητικού, του παθητικού και της καθαρής θέσεως μιας επιχείρησης σε δεδομένη χρονική στιγμή και σε ενιαίο νόμισμα.
- **Αποτελέσματα Χρήσης** : Η χρηματοοικονομική κατάσταση η οποία εμφανίζει το αποτέλεσμα το οποίο πέτυχε μία οικονομική μονάδα κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου, καθώς και τους προσδιοριστικούς παράγοντες αυτού του αποτελέσματος. Το θετικό αποτέλεσμα καλείται κέρδος, ενώ το αρνητικό ζημία.

Ενεργητικό

Τα στοιχεία του ενεργητικού ταξινομούνται σε ομάδες με βάση το κριτήριο της ρευστότητας (δηλ. κατά πόσο γρήγορα μπορούν να ρευστοποιηθούν κάποια στοιχεία).

- Διαθέσιμο ενεργητικό: Τα μετρητά που βρίσκονται στο ταμείο, καθώς και κάθε στοιχείο που μπορεί να ρευστοποιηθεί αμέσως (π.χ. καταθέσεις όψεως) .
- Κυκλοφορούν ενεργητικό: Τα στοιχεία εκείνα τα οποία προβλέπεται ότι θα ρευστοποιηθούν εντός μιας λογιστικής χρήσης (π.χ. εμπορεύματα, απαιτήσεις έναντι πελατών, γραμμάτια εισπρακτέα, επιταγές εισπρακτέες).
- Πάγιο ενεργητικό: Τα στοιχεία εκείνα τα οποία δεν πρόκειται να ρευστοποιηθούν εντός μιας λογιστικής χρήσης (π.χ. Ακίνητα, μηχανήματα, γραφεία, μακροπρόθεσμες απαιτήσεις).

Παθητικό

Τα στοιχεία του ενεργητικού ταξινομούνται σε ομάδες με βάση το κριτήριο της ληκτότητας των υποχρεώσεων (δηλ. κατά πόσο γρήγορα πρέπει να εξοφληθούν οι υποχρεώσεις).

- **Βραχυπρόθεσμο παθητικό:** Οι υποχρεώσεις οι οποίες λήγουν εντός μίας λογιστικής χρήσης (π.χ. υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές, γραμμάτια πληρωτέα, υποχρεώσεις για βραχυπρόθεσμα δάνεια, οφειλόμενοι φόροι).
- **Μακροπρόθεσμο παθητικό:** Οι υποχρεώσεις οι οποίες λήγουν μετά την πάροδο μίας λογιστικής χρήσης (π.χ. ομολογιακά δάνεια, υποχρεώσεις για μακροπρόθεσμα δάνεια).

Σύνταξη Ισολογισμού

- Οι αριθμοί που χρησιμοποιούνται στον Ισολογισμό είναι εκφρασμένοι σε χρηματικές μονάδες.
- Ο ισολογισμός εκφράζει τη θέση της επιχείρησης που είναι ανεξάρτητη οντότητα από τους ιδιοκτήτες της επιχείρησης.
- Ο ισολογισμός προετοιμάζεται με την παραδοχή ότι η επιχείρηση συνεχίζει τη λειτουργία της.
- Τα περιουσιακά στοιχεία (στοιχεία ενεργητικού) εμφανίζονται στην τιμή κόστους.

Μετασχηματισμοί

- Μετασχηματισμοί : Ονομάζονται οι μεταβολές που επιφέρουν τα λογιστικά γεγονότα στα στοιχεία της πρώτης λογιστικής εξίσωσης. Κάθε λογιστικό γεγονός επιφέρει, αύξηση ή μείωση, σε 2 τουλάχιστον στοιχεία της πρώτης λογιστικής εξίσωσης.

1.	+ Ε,	- Ε
2.	+ Ε,	+ Π
3.	+ Ε,	+ ΙΚ
4.	- Ε,	- Π
5.	- Ε,	- ΙΚ
6.	+ Π,	- Π
7.	+ Π,	- ΙΚ
8.	- Π,	+ ΙΚ
9.	+ ΙΚ,	- ΙΚ

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Ενεργητικό
Χρήσεις
Που έχουν
τοποθετηθεί τα
χρήματα

Παθητικό
Πηγές
Που έχουν
αποκτηθεί τα
χρήματα

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Παράδειγμα

	Ενεργητικό	Παθητικό
ΠΕ		ΙΚ
		450
	600	ΜΥ
ΚΕ		250
	400	ΤΥ
		300
	1000	1000

Σύνολο Ενεργητικού (ΣΕ)

Σύνολο Παθητικού (ΣΠ)

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

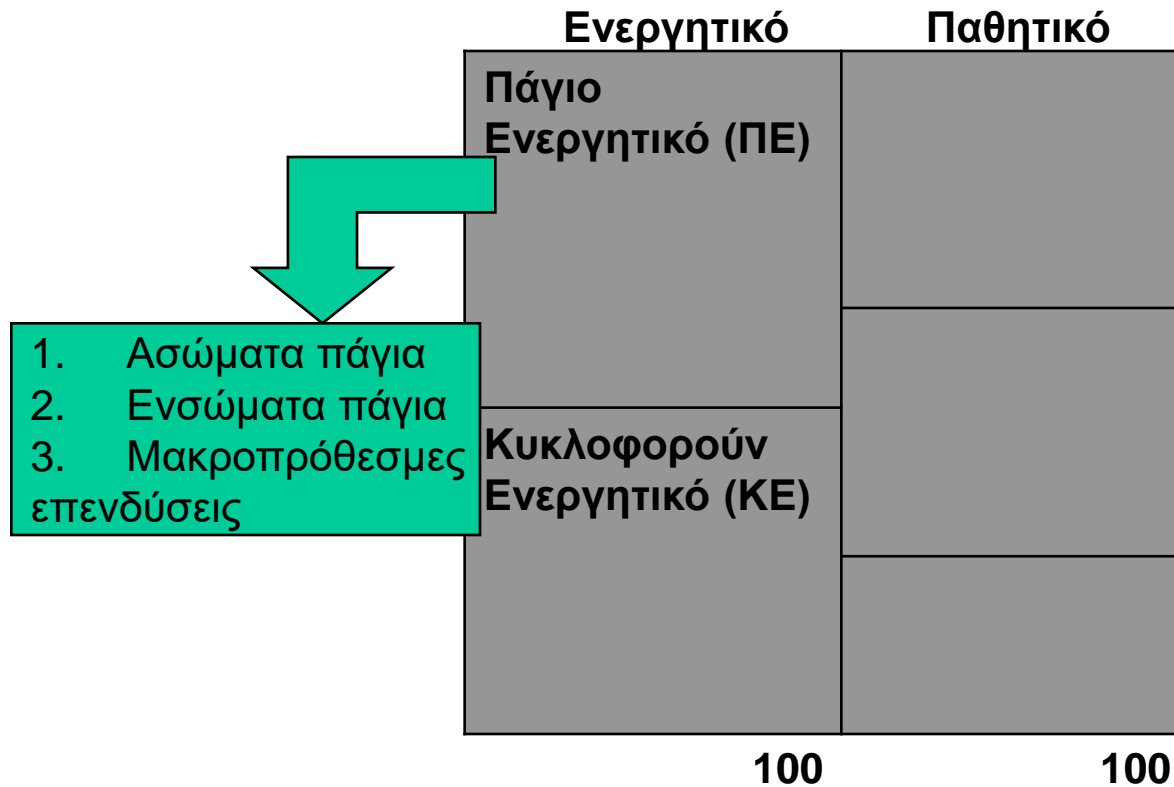
Παράδειγμα

Ενεργητικό		Παθητικό	
ΠΕ	600	ΙΚ	450
ΚΕ		ΜΥ	250
	400	ΤΥ	300
1000		1000	

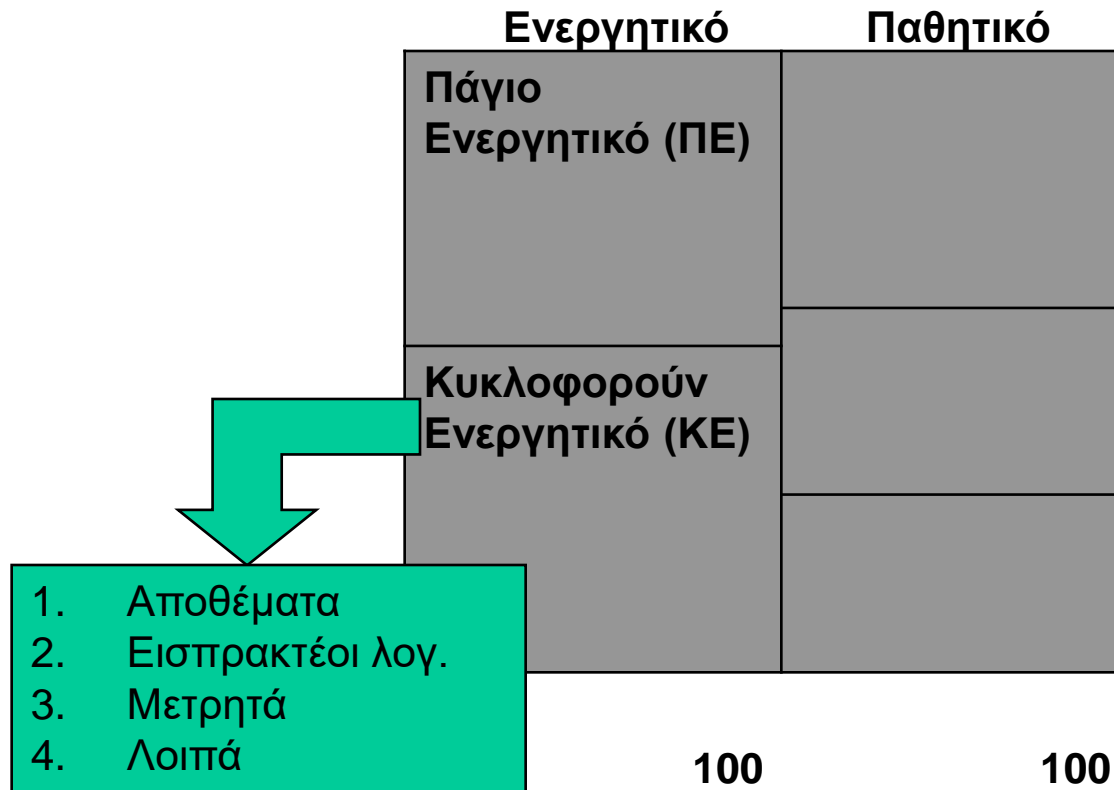
↑
Απασχολούμενο
Κεφάλαιο (ΑΚ)
↓

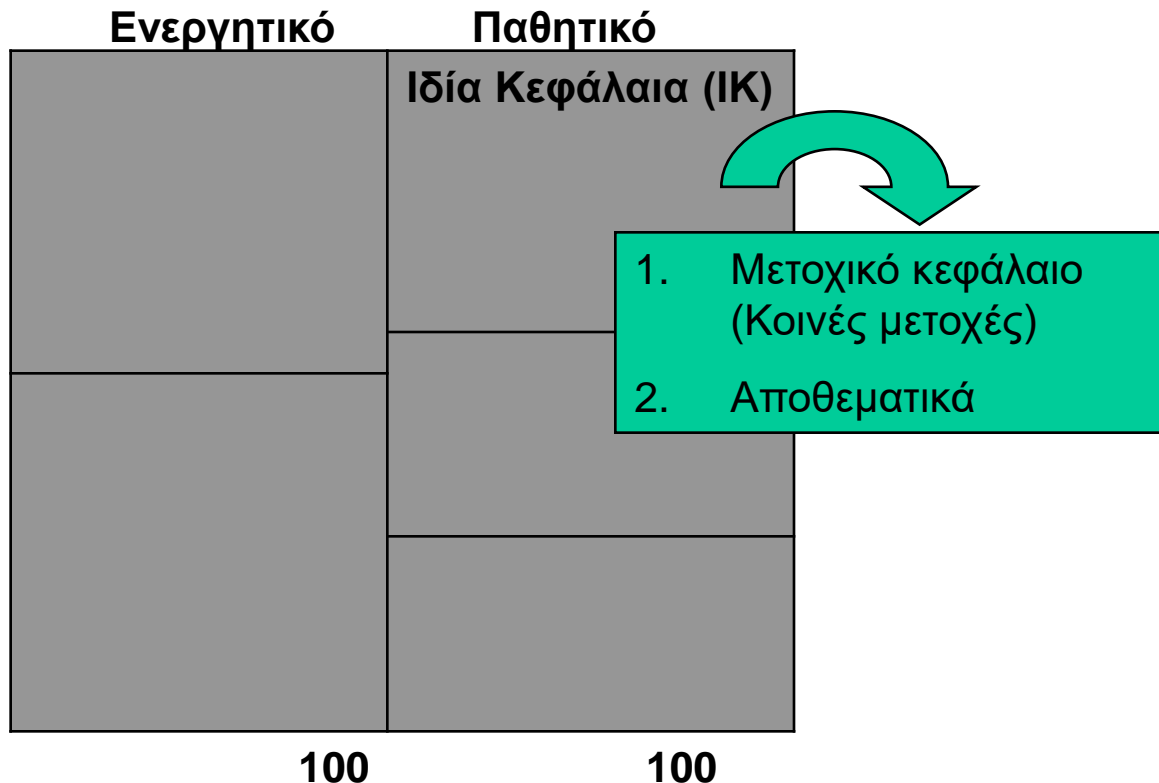
Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

Χρηματοοικονομικές καταστάσεις

